

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНИЦЯ)**

**ДНЕПРОПЕТРОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА
ИМЕНИ АКАДЕМИКА В. ЛАЗАРЯНА**

**МАТЕРИАЛЫ
V Международной научно-практической
конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И УПРАВЛЕНИЯ
НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ»**

—
ЭКУЖТ 2010

24-26 ноября 2010 года, г. Яремча

**Днепропетровск
2010**

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2010: Тезисы докладов V Международной научной конференции. - Д.: ДНУЖТ, 2010 г. 265 с.

В сборнике рассматриваются материалы V Международной научной конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2010». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решение в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания являются реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Сборник предназначен для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной сети.

Редакционная коллегия:

Мямлин С. В. – д.т.н., профессор, проректор по научной работе Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Зубко А. П. – начальник Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Сираков В. И. – начальник управления структурных преобразований Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Кулаєв Ю. Ф. – д.э.н., профессор, профессор кафедры «Экономика и менеджмент» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Каламбет С. В. - д.э.н., профессор, заведующая кафедрой «Финансы и банковское дело» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Покотилов А. А. – д.э.н., профессор, заведующий кафедрой «Экономическая теория» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Скалозуб В. В. – д.т.н., профессор, заведующий кафедрой «Компьютерные информационные технологии» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Бараш Ю. С. – д.э.н., доцент, заведующий кафедрой «Учет, аудит и интеллектуальная собственность» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Гненний Н. В. – к.э.н., доцент, заведующий кафедрой «Экономика и менеджмент» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Куницкий С. В. – заместитель начальника отдела структурных преобразований Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Адрес редакционной коллегии:

49010, г. Днепропетровск, ул. Акад. Лазаряна, 2, ДНУЖТ

Тезисы докладов печатаются в редакции авторов на языке оригинала.

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2010
© Днепропетровский национальный университет железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна, 2010 г.

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Здатність суб'єкта господарювання в повному обсязі залучити необхідні для розвитку інвестиції є визначальною складовою його успіху в умовах динамічного середовища. Для вітчизняних господарюючих суб'єктів вирішення проблеми інвестиційної привабливості ускладнюється наслідками невдалих реструктуризаційних процесів у ринкових умовах та недостатньо сприятливим сучасним інвестиційним кліматом в країні, диспропорціями в підготовленості до ефективного використання капіталовкладень її регіонів та окремо обраних галузей.

Основним засобом пожевлення інвестиційної діяльності в країні й активізації конкурентної боротьби за капітальні ресурси є забезпечення необхідного рівня інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, а умовою оптимального використання отриманих інвестицій є тісна інтеграція таких суб'єктів з метою створення єдиних цілісних організмів у вигляді виробничо-господарських структур (ВГС).

Вагомий науковий внесок у висвітлення теоретичних та прикладних аспектів формування інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання, розроблення методології ефективної реалізації на них інвестиційних проектів (програм), формування інвестиційного портфеля з привабливих цінних паперів підприємств зробило багато вітчизняних та зарубіжних вчених та практиків. Незважаючи на значні досягнення в теорії й практиці управління інвестиційною привабливістю суб'єктів господарювання, є низка проблем, які залишаються предметом дискусій і обговорень вчених-економістів. Зокрема, мова йде про застосування комплексного підходу до оцінювання інвестиційної привабливості (ВГС) та забезпечення необхідного її рівня. Такий підхід повинен враховувати не тільки результати діяльності (ВГС) за кожною їхньою функціональною сферою, але й вплив на результат оцінювання інвестиційної привабливості цих структур їх регіонального (територіального) розміщення та галузевої приналежності. Малодослідженими залишаються інші питання забезпечення та регулювання інвестиційної привабливості (ВГС): проведення систематичного моніторингу такої привабливості, розроблення методів управління ризиками інвестування, обґрунтування стратегій розвитку цих структур.

Необхідність теоретичного обґрунтування та методичного забезпечення достовірного оцінювання, а на його основі – регулювання і досягнення необхідного рівня інвестиційної привабливості виробничо-господарських структур (ВГС) зумовили актуальність і вибір теми, визначили мету та завдання.

Розроблені методичні рекомендації щодо оцінювання, регулювання та забезпечення інвестиційної привабливості виробничо-господарських структур можуть бути використані в практичній діяльності суб'єктів господарювання, інвесторів та інвестиційних посередників. Зокрема, результати такого оцінювання дають змогу регулювати забезпечення необхідного рівня інвестиційної привабливості виробничо-господарських структур.

Встановлено умови привабливості різних видів інвестування у суб'єкти господарювання; досліджено загальні теоретичні та прикладні засади оцінювання інвестиційної привабливості таких структур, а також вплив факторів макрооточення на результати оцінювання; обґрунтовано основні показники такого оцінювання; сформульовано пріоритетні напрями забезпечення інвестиційної привабливості виробничо-господарських структур.

Привабливість ВГС для інвесторів не може бути досягнута лише завдяки факторам її внутрішнього стану, оскільки її територіальна приналежність, а саме сприятливість інвестиційного клімату держави, регіону тощо також впливають на рух і спрямування капіталу. Так, тенденція до покращання інвестиційного клімату в Україні, яка

спостерігається в оцінках з боку Міжнародних рейтингових агентств, знайшла своє відображення у збільшенні кумулятивного притоку прямих іноземних інвестицій в нашу країну. Іноземні інвестиції не становили основну частку у структурі сукупності джерел фінансування капіталовкладень (5,6 %), але прогнозується збільшення їхнього внеску до 7,6 %. Збільшення дефіциту бюджетних фінансових ресурсів за недостатньої суми власних коштів у суб'єктів господарювання вимагає підвищення їхньої привабливості для інвесторів, що має позначитись на перерозподілі структури позикових джерел фінансування на користь залучення коштів потенційних позабюджетних вкладників капіталу.

У результаті проведених досліджень обґрунтовано оптимальний набір складових оцінки інвестиційної привабливості ВГС, який враховує глобалізаційні тенденції в сучасній економіці та динамічність світових економічних процесів. Такий набір складових дозволяє не тільки комплексно охарактеризувати результати діяльності виробничо-господарської структури за кожною функціональною сферою (фінансовою, маркетинговою, інноваційною тощо) та визначити перспективи реалізації на базі цієї структури певних інвестиційних проектів, але й врахувати вплив на інвестиційну привабливість структури її галузевої приналежності та територіального розміщення. Оптимізація складу груп показників для визначення інвестиційної привабливості ВГС залежить від вимог суб'єкта інвестування, крім того, умовою реалізації оптимальної оцінки такої привабливості є взаємовигідність умов капіталовкладень як для ВГС, так і для інвестора.

Вивчення сучасних пріоритетів інвестора і ВГС в процесі інвестування, виявлення основних внутрішніх факторів, що здатні забезпечити її привабливість для інвестора, аналіз перспектив розвитку ВГС, виражених в різноплановості інвестиційних проектів на її базі, дослідження впливу приналежності ВГС до певної країни, регіону та виду економічної діяльності на рішення інвестора дали змогу сформуванню системи показників для оцінювання інвестиційної привабливості ВГС. Така система показників включає два рівні (макро- і мікроекономічний) і п'ять напрямів оцінювання інвестиційної привабливості країни, регіону і виду економічної діяльності, до яких належить ВГС, а також інвестиційної привабливості внутрішніх функціональних сфер діяльності ВГС та проектів, пропонувані до реалізації на її базі. Для кожного напрямку обґрунтовані відповідні групи показників.

Залежно від цілей оцінювання інвестиційної привабливості ВГС, суб'єкта інвестування та вибору бази для порівняння може бути здійснена персоніфікація системи показників. Головним критерієм вибору бази порівняння інвестиційної привабливості кількох ВГС є їхня приналежність до однієї категорії за обсягом господарського обороту і чисельністю працівників.

Аналізування існуючих класифікацій інвестицій, їх доповнення та узагальнення численних літературних джерел дало змогу з'ясувати умови інвестиційної привабливості кожного із сучасних видів інвестування у ВГС, що дозволяє інвестору і суб'єкту господарювання прийняти якісніше попереднє взаємовигідне рішення щодо вибору найбільш компромісного виду інвестування. Взаємодія суб'єкта і об'єкта інвестицій зводиться не тільки до вибору виду інвестування і до проведення оцінювання інвестиційної привабливості ВГС на поточний момент, але й передбачає аналіз перспектив реалізації певних інвестиційних проектів на базі цих структур. Формалізовано взаємоузгоджені запропоновані ВГС інвестиційно-привабливих проектів та способів їх реалізації за допомогою різних видів інвестицій у ці ВГС.

Рівень інвестиційної привабливості ВГС може змінюватись залежно від впливу макрофакторів: покращання або погіршення інвестиційного клімату в країні і в регіоні, до яких вона належить, від ефективності, швидкості реалізованості і окупності відповідного виду економічної діяльності. Крім того, цей рівень може бути сформовано через визначення умов функціонування внутрішніх сфер діяльності цієї структури, розробку

відповідних інвестиційних проектів на її базі та вибір оптимальних способів їх реалізації.

Тому роботі обґрунтовується доцільність реалізації забезпечення необхідного рівня інвестиційної привабливості ВГС через такі заходи: запровадження моніторингової системи для періодичного аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища, що задає і визначає інвестиційну привабливість такої структури; формування відповідної стратегії розвитку оцінюваної ВГС за результатами моніторингу існуючого рівня її інвестиційної привабливості.

Інвестиційну привабливість виробничо-господарської структури належить оцінювати, поєднуючи два підходи: визначення рівня інвестиційної привабливості за результатами діяльності суб'єкта господарювання за кожною його функціональною сферою і врахування впливу на результат оцінювання територіально-галузевої приналежності цього суб'єкта.

Вплив макроекономічного рівня на прийняття інвестором певного рішення щодо ВГС повинен визначатись за допомогою комплексного поєднання результатів оцінювання інвестиційної привабливості країни, регіону, виду економічної діяльності, до яких належать ВГС. Якщо необхідно, склад факторів впливу макрооточення на інвестиційну привабливість ВГС може бути скорочено або доповнено, наприклад, такими складовими як: рівень розвитку інвестиційного ринку країни (об'єднання країн); інвестиційна привабливість галузі, підгалузі економіки.

Щоби врахувати потенційні можливості підвищення ефективності функціонування виробничо-господарської структури, обґрунтована доцільність введення до комплексного показника інвестиційної привабливості відповідної складової - інвестиційної привабливості проектів, пропонованих до реалізації у досліджуваній структурі. За допомогою цієї складової оцінюються фінансові перспективи розвитку виробничо-господарської структури, сформульовані в проекті, її виробничі, управлінські й кадрові, маркетингові та інноваційні можливості, перспективи її соціального розвитку та зміна впливу на екологію.

Для досягнення необхідного рівня інвестиційної привабливості ВГС в роботі пропонується, по-перше, інтерпретувати результати моніторингу, що стане інформаційно-аналітичною базою для прийняття і корегування рішень. По-друге, сформулювати для суб'єкта господарювання відповідну стратегію, яка може бути обґрунтована за допомогою виконання таких етапів: генерування стратегічних альтернатив відповідно до отриманої оцінки інвестиційної привабливості внутрішнього стану й потенціалу ВГС та різних конкурентних ситуацій (зміни суб'єктів інвестування та бази порівняння); перевірки відповідності стану ВГС ключовим факторам успіху; дослідження розбіжностей між реальними і бажаними функціональними стратегіями (виробничою, маркетинговою, інноваційною тощо) на різних фазах впровадження та реалізації інвестиційних проектів на базі ВГС; підсумкового визначення актуальної позиції виробничо-господарської структури за набором факторів (стабільності, ризикованості, прибутковості тощо) та її впливу на зміну рівня інвестиційної привабливості ВГС.

На основі результатів оцінювання ризиків запропоновані такі етапи організації управління ними для забезпечення необхідного рівня інвестиційної привабливості: 1) виявлення найбільш вразливих сфер діяльності виробничо-господарської структури, що підпадають під сукупний вплив найбільш загрозливих ризиків; 2) оцінювання втрат, очікуваних у результаті впливу цих ризиків; 3) обґрунтування витрат, необхідних для зменшення, нейтралізації, елімінації впливу найбільш загрозливих ризиків; 4) формування переліку заходів щодо зниження ризикованості інвестицій; 5) оцінювання ефективності запропонованих заходів шляхом порівняння витрат на реалізацію цих заходів з можливими втратами від реалізації ризиків, які чекають на ВГС і її інвестора в разі бездіяльності.

Окороков А. М., Берко О. О., Головченко О. В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВЗАЄМОДІЇ МОРСЬКОГО ТА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В МЕЖАХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ.....	83
Позднякова Л. О., Сліпченко О. Л. ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ.....	84
Познякова О. В. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МАТРИЧНОГО МЕТОДУ ВИЗНАЧЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ.....	87
Потетюєва М. В. РОЛЬ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ В ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ.....	89
Приймук С. М. ВПЛИВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПІВДЕННО-СХІДНИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ....	90
Семенцова О. В. АСПЕКТИ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЛІЗНИЦЬ У ПРИМІСЬКОМУ СПОЛУЧЕННІ	92
Сидоренко І. І. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ОКРЕМОГО ПАСАЖИРСЬКОГО ПОЇЗДА	94
Сначов Н. П., Ломтева И. Н. МЕТОДИ АНАЛИЗА ЗАТРАТ НА ТРАНСПОРТЕ В УСЛОВИЯХ ЕГО РЕФОРМИРОВАНИЯ.....	95
Тесленко Т. В. ДО ПИТАННЯ ПРО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.....	96
Токмакова І. В. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	97
Харчук О. Г. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ, УПРАВЛІННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ПАСАЖИРІВ У ПОЇЗДАХ	98
Христофор О. В., Мельник Т. С. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ШВИДКІСНИХ ДВОСИСТЕМНИХ МІЖРЕГІОНАЛЬНИХ ПОЇЗДІВ З РОЗПОДІЛЕНОЮ ТЯГОЮ.....	100
Широкова О. М., Челядінова Н. Г. КОНКУРЕНЦІЯ НА РИНКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	103

Секція 3 "ФІНАНСИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ"

Дил Д. О. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ФІЛІАЛУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	106
Калиниченко Л. Л. ИНВЕСТИЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТРАНСПОРТНЫХ КОРИДОРОВ В УКРАИНЕ.....	107
Ляшенко І. О. ІНВЕСТИЦІЇ НА ШЛЯХУ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	109
Сначов М. П., Стрюковатська М. Ф. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОЛІПШЕННЯ СТАНУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	110
Талавіра Є. В. ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	111
Таранець Є. І. ДО ПРОБЛЕМ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЛОКОМОТИВНИХ ДЕПО	113
Твардовська Л. М., Півняк Ю. В. РОЛЬ БЮДЖЕТУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	114
Толстова А. В. ІННОВАЦІЙНИЙ КОНГЛОМЕРАТ «ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»	115
Чеховська І. С. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ.....	117